

ครึ่งหนึ่งในชีวิต...น้องข้าวตัง

(มิตรภาพ...ความรัก...ความเข้าใจ)

ผู้เล่า ...เพ็ญ' ภา

“ยาย...หนูปวดท้อง” หลานสาวตัวเล็ก นิ่งตัวงอ ร้องบอกยาย...คำพูดคำนั้นเกี่ยวพันทำให้เด็กหญิงเล็กๆ คนหนึ่ง ได้มาพบกับฉัน แล้วเหตุการณ์ที่สร้างแผลในใจ ข้าวตัง ก็เกิดขึ้น

12 มิ.ย.2553 เวิร์บ่าย เวลาประมาณ 4 ทุ่ม เป็นอีกครั้งหนึ่งในชีวิต ที่ฉันจดจำไม่รู้ลืม

ข้าวตัง เด็กหญิงวัย 5 ขวบ เรียนอนุบาลอยู่โรงเรียนใกล้บ้าน อาศัยอยู่กับ ยายและตา ซึ่งเป็นข้าราชการครู แม่เป็นธุรการของหน่วยงานราชการตำรวจแห่งหนึ่ง แถบชานเมืองกรุงเทพฯ ในช่วงเย็นของทุกวัน ข้าวตังจะโทร ศัพท์คุยกับพ่อและแม่เพื่อบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ และส่งผ่านความรักความคิดถึงที่มีต่อกัน แต่เช้านี้ ข้าวตังไม่ได้ไปโรงเรียนเหมือนเช่นทุกวัน

ยายพา ข้าวตัง มาโรงพยาบาล หลังจากตรวจร่างกาย และส่งเลือดตรวจทางห้องปฏิบัติการ หมอบอกยายว่า “หลานยายเป็นไส้ติ่งอักเสบนะ ต้องนอนโรงพยาบาลเพื่อผ่าตัด” หลังจากนั้น ข้าวตัง ได้เข้านอนที่ตึกผู้ป่วยในเด็ก เพื่อเตรียมผ่าตัด โดยมีป้าคอยเฝ้า ส่วนยายกลับไปแล้ว และโทรแจ้งข่าวให้ พ่อกับแม่ ข้าวตังรู้ ช่วงบ่ายหลังฉันได้รับแจ้งผ่าตัด ฉันได้ไปเยี่ยมประเมินที่ตึกผู้ป่วย เด็กมีความพร้อมสำหรับการผ่าตัด ฉันได้อธิบายขั้นตอนการผ่าตัด ให้ป้าและข้าวตังฟัง และไม่ลืมที่จะบอกภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ระหว่างผ่าตัด

“พ่อ แม่ จำ... หนูคิดถึง พ่อ กับแม่ เหลือเกิน หนูกลัว... หนูกลัว” ฉันอ่านความรู้สึกผ่านแววตาของเด็กที่เรียวเฉย ไม่พูดไม่จา ฉันจึงชวนเธอคุย และหาคำพูดมาปลอบโยน เพื่อให้คลายกังวล

เวลา 2 ทุ่มเศษ ข้าวตังมาถึงห้องผ่าตัด โดยมียายเดินมาเป็นเพื่อน ส่วนป้ากลับบ้านไปแล้วตั้งแต่เย็น ... ยายนั่งรอที่หน้าห้องผ่าตัด ด้วยความห่วงใยหลาน แม้สายตาจับจ้องที่โทรทัศน์ แต่ใจที่ว้าวุ่นห่วงใยหลาน เสียงที่ได้ยิน ภาพที่มองเห็นจึงผ่านไปกับสายลม ยายโทรติดต่อกับพ่อและแม่ของ ข้าวตัง

ตลอดเวลาที่นั่งรอ ฉันเป็นคนพา ข้าวตังเดินเข้าห้องผ่าตัด และทำการให้ยาระงับความรู้สึก เพื่อทำผ่าตัด เหตุการณ์ดำเนินไปตามปกติ จนกระทั่งได้ยินเสียง ซีด ซีด ของเสียงเครื่องดูดสารน้ำ ดูดเลือดที่ออกมา อย่างมากมาย เสียงนั้น มันจี้ต เข้าไปในหัวใจของฉัน... **เราหาจุดเลือดออกไม่พบ...** เสียงของคนในทีมผ่าตัด เปล่งออกมา ..**ยังขับ เลือดยังไม่ออกมากขึ้น...**ฉันเร่งให้สารน้ำเพื่อทดแทนเลือดที่เสียไป และขอเลือดด่วนจากห้องปฏิบัติการ พร้อมเสนอขอความช่วยเหลือจากแพทย์อีกท่านหนึ่ง เมื่อมาถึงแพทย์ท่านนี้ ได้ขยายแผลผ่าตัดเพิ่มเพื่อหาจุดเลือดออก แต่ก็ไร้แวว .... เด็กเริ่มซีดลง ความเข้มข้นของเลือดลดลง อย่างมาก สัญญาณชีพต่างๆเริ่มไม่ปกติ นายแพทย์หนุ่มได้โทร ขอคำปรึกษาจากโรงพยาบาลแม่ข่าย ได้รับคำแนะนำว่า ให้ใช้ผ้าซับเลือด (ผ้า **Swab**) ใส่ไว้ในช่องท้องเพื่อกวดจุดเลือดออก แล้วส่งต่อโดยด่วน ทางโรงพยาบาลแม่ข่ายจะเปิดห้องผ่าตัดไว้รอ

แพทย์หญิงเจ้าของไข้ ออกมาบอกขยายถึงภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้น เราจะส่งน้องข้าวตังไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลในตัวจังหวัด ยายมีสีหน้าเคร่งเครียด ไม่มีคำพูดใดๆหลุดจากปาก นอกจาก ..ความเสียบ ... **ฉันเครียดมาก...** ถ้าเกิดวิกฤติ ครั้งนี้อีกที่ ที่ทำให้เกิดการสูญเสีย ฉันไม่รู้ว่าใจฉันจะทนได้อย่างไร... ฉันสวดมนต์ในใจ เพื่อควบคุมสติตัวเอง พร้อมกับบอกลายว่า **“เราทุกคนจะไปส่งน้องข้าวตัง พร้อมกับยาย”**

เราออกจากห้องผ่าตัดอย่างเร่งรีบด้วยชุดเขียวคลุมเสื้อกาวน์ขาวขึ้นรถส่งต่อผู้ป่วย ความจริงเรามีพยาบาลส่งต่ออยู่แล้ว หนึ่งคน แต่วันนั้น ทีมที่ไปส่งประกอบ ด้วย แพทย์ 2 ท่าน วิสัญญีพยาบาล 1 ท่าน และพยาบาลส่งเครื่องมือ 1 ท่าน และฉันไม่ลืมที่จะหยิบเครื่องวัดสัญญาณชีพอัตโนมัติขนาดเล็ก (NIBP) ที่ได้ใหม่ นำขึ้นรถไปด้วย เพื่อตรวจวัดสัญญาณชีพ ระหว่างเดินทาง ยายนั่งข้างฉันซึ่งเป็นคนปีนอุปกรณ์ช่วยหายใจแบบมือ (Ambu bag) ผ่านท่อช่วยหายใจ... ทุกคนนั่งนิ่งเสียบ... ระหว่างทางความดันโลหิตน้องตกลงเรื่อยๆ ชีพจรพุ่งขึ้นเป็น 180 ครั้ง/นาที .... ระยะทาง 56 กิโลเมตร จากโรงพยาบาล ที่ฉันทำงาน ถึงโรงพยาบาลแม่ข่าย ช่างยาวไกลเหลือเกิน แม้คนขับรถ จะขับด้วยความเร่งรีบ พร้อมเปิด ไซเรน ขอทางไปตลอดทางแล้วก็ตาม แต่ในใจฉัน... **เมื่อไหร่จะถึงซักที ...** คนอื่นบนรถจะคิดอย่างไร ฉันไม่รู้... ฉันรับรู้ได้แต่ความเสียบ เยียบเย็น บนรถเท่านั้น

ประมาณเที่ยงคืน เราถึงโรงพยาบาลจังหวัด และตรงไปห้องผ่าตัดที่เปิดรอ พร้อมไว้แล้ว แพทย์สองท่าน เข้าร่วมผ่าตัด ส่วนฉัน ช่วยวิสัญญีพยาบาลให้เลือดและสารน้ำ อาจารย์หมอ เปิดแผลเพิ่มและหา

จุดเลือดออก แล้วเย็บซ่อมแซมให้จนเป็นผลสำเร็จ สัญญาณชีพต่างๆ ดีขึ้น หลังจากได้รับสารน้ำและเลือด จำนวนมาก

หน้าห้องผ่าตัด ยายโทรศัพท์คุยกับลูกสาว คุยไป ร้องไห้ไปตลอดเวลา โดยมีพยาบาลส่งเครื่องมือและพยาบาลส่งต่อคอยปลอบใจ... ยายและตา(ซึ่งขับรถตามมาสมทบทีหลัง) เดินวนไปวนมาหน้าห้องผ่าตัด คอยห่วงกังวลหลานตลอดเวลา “พ่อกับแม่เค้าจะว่ายังไง ถ้าหลานมาตายเมื่ออยู่กับเรา” ตายาย คิดไปต่างๆ นานา โดยยังไม่รู้ว่าอาจารย์หมอได้ช่วยเหลือเรียบร้อยแล้ว น้องข้าวตังได้เลือด

2 ถุง สารน้ำทดแทน(Voluvon) 3 ถุง สัญญาณชีพต่างๆ ดีขึ้นเป็นลำดับ หน้ามีสีเลือดแต่เพื่อความไม่ประมาทอาจารย์ได้ Admitted เพื่อดูแลต่ออย่างใกล้ชิดที่ ICU เด็ก 1 วัน ก่อนย้ายไปนอนที่ห้องพิเศษ ตึกเด็ก

ในห้องผ่าตัดฉันและหมอทั้ง 2 ท่าน กราบขอบคุณอาจารย์หมอด้วยความซาบซึ้งในความช่วยเหลือครั้งนี้ แต่เรื่องคงไม่สิ้นสุดเมื่อเย็บแผลเสร็จแค่นั้น จะมีปัญหาอะไรตามมาอีกหรือไม่ กังวลใจสารพัด..... การฟ้องร้อง ร้องเรียน.....???

เดินออกจากห้องผ่าตัด ฉันและหมอทั้งสองท่าน ยกมือไหว้แสดงความเสียใจที่เกิดเหตุวิกฤตขึ้นกับหลานของท่านโดยเราไม่ได้นัดหมายกันไว้ก่อน แล้วเราจึงแจ้งข่าวดี หลานยายปลอดภัย ยายตอบฉันทันทีว่า

“ไม่เป็นไร หลานฉันปลอดภัยก็พอ ฉันเห็นหมอช่วยหลานฉันเต็มที่ ตั้งแต่ออกจากห้องผ่าตัด และระหว่างอยู่บนรถมาแล้ว” คำพูดนั้น เหมือนน้ำฝนที่หยาดลงบนใจที่แห้งแล้งของฉัน... ให้ฉันเย็น

คืนนั้น กว่าพวกเราจะกลับถึงบ้านก็ตี 3 ของวันใหม่

รุ่งขึ้นพี่วิสัญญีพยาบาลอีกคนที่คุ้นเคยกับยายตาของน้องข้าวตัง ได้ติดตามเยี่ยมที่ ICU เด็ก .... น้องอาการดีขึ้นมาก ... รอย้ายไปตึกเด็ก

วันถัดมาแพทย์ทั้งสองท่านมาเยี่ยมพร้อมหอบตุ๊กตาตัวใหญ่มาฝาก เพื่อปลอบใจ

วันที่สาม ฉันไปเยี่ยมข้าวตังที่ตึกเด็ก โดยไม่ลืมที่จะเล่าเหตุการณ์ที่เสี่ยงต่อความสูญเสียในคืนนั้น ให้หัวหน้าตึกที่เป็นรุ่นพี่ทราบ พร้อมประสานขอความร่วมมือในการดูแลน้องเป็นอย่างดี วันนี้ ฉันได้พบ พ่อและแม่ของข้าวตังซึ่งอายุไม่มากนัก **ฉันแนะนำตัวเองพร้อมยกมือไหว้ขอโทษพ่อแม่เด็กอีกครั้ง** บรรยากาศการพูดคุยเป็นไปด้วยดี ก่อนลาจากกัน **ฉันได้แลกเปลี่ยนเบอร์โทรศัพท์กับยายเพื่อจะได้ ให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ ที่ท่านต้องการ**

หลังจากวันนั้นฉันโทรศัพท์สอบถามอาการน้องอยู่เสมอ ยายได้พาน้องกลับบ้านแล้วโดยตาขับรถ ไปรับ ฉันจึงได้ไปเยี่ยมอีกครั้งหนึ่งที่บ้าน เมื่อถึงเวลานัดพบแพทย์เพื่อติดตามอาการหลังผ่าตัด ฉัน ประสานขอรถรับส่งให้ พร้อมเสนอตัวไปเป็นเพื่อน แต่ยายไม่ยอมรับกวน เนื่องจากมีป้าคอยดูแลอยู่แล้ว ขอไปเฉพาะคนในครอบครัว

วิกฤตครั้งนั้นฉันได้นำมาปรับระบบการทำงานโดยมีการพูดคุยทบทวนกับองค์กรแพทย์ ในการรับ set case ของผู้ป่วยผ่าตัด ในช่วงอายุระหว่าง 5 – 70 ปี ที่ไม่มีภาวะเสี่ยง กรณีประเมินแล้วมีภาวะเสี่ยง ให้แพทย์พิจารณาส่งต่อ และได้จัดหาสารน้ำทดแทนการเสียเลือดจำนวนมากที่ทำให้เกิดภาวะช็อค (Hypovolumic Shock) มาไว้ในแผนก (Voluven)

ปัจจุบันแม้เหตุการณ์จะผ่านไปนาน 1 ปี แล้ว แผลข้าวตังหายดี แต่ได้ทิ้งรอยแผลเป็นขนาดใหญ่ไว้ ที่หน้าท้องด้านขวาให้มองเห็น...ที่สำคัญไปกว่านั้น...ได้ทิ้งแผลใจไว้ให้น้องข้าวตังและยาย ได้จดจำไว้ว่า ได้เกิด เหตุการณ์ **ครั้งหนึ่งในชีวิต...น้องข้าวตัง (...ข้าวตังไม่อยากไปโรงพยาบาล ยายไม่อยากได้ ยินเสียงไซเรนจากรถส่งต่อผู้ป่วย...ฟังครั้งใดฉันคิดถึงเหตุการณ์นั้นด้วยความหวาดหวั่นใจ)**

สำหรับฉัน เหตุการณ์ครั้งนี้ ทำให้ฉันมองเห็น**มิตรภาพ** การทำงานเป็นทีม การมีระบบส่งต่อที่ดี ... **ความรัก**ของคนในครอบครัว... **ความเข้าใจ** ความเอื้ออาทร ของผู้ป่วยและญาติ ที่หยิบยื่นให้ คนทำงาน สิ่งนี้ได้สร้างพลังใจที่เข้มแข็งให้ฉันสามารถเดินบนเส้นทางนี้ได้..อีกต่อไป และที่สำคัญไปกว่า นั้นทำให้ฉันเชื่อว่า ผู้ป่วยและญาติยังคง ศรัทธาเชื่อมั่นว่าแม้จะเกิดเหตุการณ์วิกฤตร้ายแรงใด ๆ ขึ้น เขา จะได้รับการบริการด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์.....อย่างแน่นอน

